

Briuselis, 2025 m. gruodžio 18 d.
(OR. en)

EUCO 26/25

CO EUR 21

PRANEŠIMAS

nuo: Europos Vadovų Tarybos pirmininko

kam: Delegacijoms

Dalykas: Europos Vadovų Tarybos susitikimas (2025 m. gruodžio 18 d.)
– Ukraina

Europos Vadovų Taryba aptarė pastarojo meto įvykius, susijusius su Ukraina. Šiame dokumente išdėstytam tekstui tvirtai pritarė 25 valstybių ar vyriausybių vadovai.

UKRAINA

1. Europos Vadovų Taryba pasikeitė nuomonėmis su Ukrainos Prezidentu Volodymyru Zelenskiu.
2. Europos Vadovų Taryba dar kartą patvirtina, kad ji ir toliau nesvyruodama remia Ukrainos nepriklausomybę, suverenitetą ir teritorinį vientisumą atsižvelgiant į tarptautiniu mastu pripažintas jos sienas. Europos Sąjunga, koordinuodama veiksmus su panašiai mėstančiais partneriais ir su sąjungininkais, toliau teiks visapusišką politinę, finansinę, ekonominę, humanitarinę, karinę ir diplomatinę paramą Ukrainai bei jos žmonėms. Europos Vadovų Taryba giria Ukrainos žmones ir jos vadovus už ryžtą ir atsparumą priešinantį Rusijos agresijai, taip sutrukdant Rusijai pasiekti savo karinius tikslus.
3. Europos Vadovų Taryba dar kartą patvirtina nepajudinamą ES paramą Ukrainai šiai siekiant narystės ES ir palankiai vertina Ukrainos iki šiol padarytą didelę pažangą itin sudėtingomis aplinkybėmis. Europos Sąjunga toliau glaudžiai dirbs su Ukraina ir ją remis jai dedant pastangas visapusiškai įvykdyti visas sąlygas, laikydamosi nuopelnais grindžiamo požiūrio. Europos Sąjunga toliau remis Ukrainą šiai kuriant taiką ir klestinčią ateitį Europos Sąjungoje.
4. Europos Sąjunga remia visapusišką, teisingą ir ilgalaikę taiką Ukrainoje, grindžiamą JT Chartijos ir tarptautinės teisės principais. Primindama 2025 m. kovo 6 d. išdėstytus principus, Europos Vadovų Taryba palankiai vertina dedamas diplomatinės pastangas užbaigti karą ir primygtinai ragina Rusiją sutikti visiškai, besąlygiškai ir nedelsiant nutraukti ugnį (Ukraina to toliau pasiryžusi siekti) ir pradėti prasmingas derybas siekiant teisingos ir ilgalaikės taikos. Kad taika būtų teisinga ir ilgalaikė, sienos neturi būti keičiamos jėga, o bet koku būsimu susitarimu turi būti gerbiama Ukrainos nepriklausomybė, suverenitetas ir teritorinis vientisumas bei garantuojamas ilgalaikis Ukrainos saugumas ir gebėjimas apsiginti.

5. Europos Sąjunga ir jos valstybės narės toliau aktyviai dalyvaus siekiant taikos, laikydamosi Sutartyse įtvirtinto Europos Sąjungos tikslo skatinti taiką. Sprendimo dėl kelio į taiką Ukrainoje negalima priimti be Ukrainos. Europos Sąjunga priims sprendimus tais klausimais, kurie priklauso jos kompetencijai arba daro poveikį jos saugumui.
6. Europos Sąjunga ir valstybės narės yra pasirengusios prisidėti prie tvirtų ir patikimų saugumo garantijų Ukrainai, visų pirma per Norinčiųjų prisidėti koaliciją ir bendradarbiaudamos su Jungtinėmis Amerikos Valstijomis. Tai apims palaikymą Ukrainos gebėjimui veiksmingai atgrasyti agresiją ir apsiginti. Europos Sąjungos ir valstybių narių indėlis bus grindžiamas jų atitinkama kompetencija bei pajėgumais ir tarptautine teise.
7. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, jog itin svarbu užtikrinti, kad Ukraina išliktų atspari ir turėtų biudžetinių ir karinių priemonių toliau naudotis prigimtinę teisę gintis ir atremti bei atgrasyti Rusijos agresiją, be kita ko, ilguoju laikotarpiu.
8. Primindama 2025 m. spalio mėn. įsipareigojimą reaguoti į neatidėliotinus finansinius Ukrainos poreikius 2026–2027 m., be kita ko, susijusius su jos karinėmis ir gynybos pastangomis, Europos Vadovų Taryba įvertino atliekamą darbą siekiant tą įsipareigojimą įvykdyti.

Vadovaujantis ankstesnėmis Europos Vadovų Tarybos išvadomis, kuriose pabrėžiama, kad pagal ES teisę Rusijos turtas turėtų likti imobilizuotas tol, kol Rusija nutrauks agresijos karą prieš Ukrainą ir kompensuos jai karo padarytą žalą, Europos Sąjunga, atsižvelgdama į precedento neturinčią padėtį, remdamasi SESV 122 straipsniu priėmė išimtinę, laikiną ir tinkamai pagrįstą neatidėliotiną priemonę dėl tokio turto imobilizavimo tvaresniu pagrindu. Europos Vadovų Taryba atkreipia dėmesį į priimančią aktą padarytą Komisijos pareiškimą.

Atsižvelgdama į Komisijos ir vyriausiosios įgaliotinės neseniai pateiktus pasiūlymus, Europos Vadovų Taryba ragina Tarybą ir Europos Parlamentą tęsti darbą, susijusį su techniniais ir teisiniais priemonių, kuriomis nustatoma reparacijų paskola, grindžiama grynųjų pinigų likučiais, susijusiais su imobilizuotu Rusijos turtu, aspektais.

Tuo tarpu siekdama, kad nuo 2026 m. antrojo ketvirčio būtų užtikrinta būtina finansinė parama Ukrainai, be kita ko, jos kariniams poreikiams, Europos Vadovų Taryba susitaria suteikti Ukrainai 90 mlrd. EUR paskolą 2026–2027 m. laikotarpiui, remiantis ES skolinimusi kapitalo rinkose, grindžiamu ES biudžeto manevringumo marža. Vykdam tvirtesnį bendradarbiavimą (ES sutarties 20 straipsnis) SESV 212 straipsniu grindžiamos priemonės atžvilgiu, bet koks Sąjungos biudžeto išteklių kaip šios paskolos garantijos sutelkimas neturės poveikio Čekijos, Vengrijos ir Slovakijos finansiniams įsipareigojimams. Šią paskolą Ukraina išmokėtų tik gavusi reparacijas. Iki tol šis turtas liks imobilizuotas, o Sąjunga pasilieka teisę panaudoti jį paskolai grąžinti visapusiškai laikantis ES ir tarptautinės teisės.

Europos Vadovų Taryba pabrėžia šių su Ukrainai suteiktina paskola susijusių elementų svarbą:

- a) Europos gynybos pramonės ir Ukrainos gynybos pramonės stiprinimą;
- b) tai, kad Ukraina toliau laikosi teisinės valstybės principo, be kita ko, toliau kovoja su korupcija;
- c) tam tikrų valstybių narių saugumo ir gynybos politikos specifinį pobūdį ir visų valstybių narių saugumo ir gynybos interesus.

9. Europos Vadovų Taryba pabrėžia, jog svarbu, kad valstybės narės intensyviu pastangas reaguoti į neatidėliotinus Ukrainos karinius ir gynybos poreikius, visų pirma susijusius su oro erdvės gynybos bei kovos su bepiločiais orlaiviais sistemomis ir didelio kalibro artilerijos šaudmenimis. Šiame kontekste vis dar itin svarbu toliau remti bei plėtoti Ukrainos gynybos pramonę ir į ją investuoti, be kita ko, imantis Ukrainos gynybos produktų gamybos valstybėse narėse. Taip pat svarbu toliau stiprinti Ukrainos gynybos pramonės ir Europos gynybos pramonės bendradarbiavimą bei susiejimą, remiantis unikalia Ukrainos patirtimi ir praktinėmis žiniomis. Šiame kontekste Europos Vadovų Taryba palankiai vertina tai, kad bendradarbiavimo su Ukraina klausimas įtrauktas į valstybių narių gynybos pramonės investicijų planus pagal Europos saugumo veiksmų priemonę (SAFE).
10. Visa karinė parama, taip pat saugumo garantijos Ukrainai bus teikiamos visapusiškai paisant tam tikrų valstybių narių saugumo ir gynybos politikos ir atsižvelgiant į visų valstybių narių saugumo bei gynybos interesus.
11. Europos Sąjunga tebėra pasiryžusi išlaikyti ir didinti spaudimą Rusijai nutraukti brutalų agresijos karą ir pradėti prasmingas derybas siekiant taikos. Šiame kontekste Europos Vadovų Taryba ragina Tarybą tęsti darbą, susijusį su nauju sankcijų paketu, siekiant jį priimti kuo greičiau po to, kai jis bus pateiktas 2026 m. pradžioje. Ji taip pat pabrėžia, kad svarbu toliau koordinuoti veiksmus dėl sankcijų su G7 bei kitais panašiai mąstančiais partneriais ir toliau stiprinti kovos su apėjimu priemones.
12. Europos Vadovų Taryba įvertino pastangas pažaboti Rusijos šešėlinio laivyno veiklą – dėl šių pastangų Rusijos pajamos iš energijos iš tiesų sumažėjo – ir palankiai vertina tai, kad šiuo tikslu neseniai priimtos naujos sankcijos. Ji ragina valstybes nares toliau koordinuoti veiksmus ir ragina bendradarbiauti su G7 partneriais, be kita ko, dėl uosto bei pakrantės valstybių ir trečiųjų vėliavos valstybių ir visų šešėlinio laivyno ekosistemoje dalyvaujančių veikėjų atžvilgiu, kad būtų toliau mažinamos Rusijos pajamos iš energijos ir toliau reaguojama į šešėlinio laivyno keliamą didelę riziką.

13. Europos Vadovų Taryba griežtai smerkia paramą, kurią teikia trečiosios valstybės, taip pat jų veikėjai ir subjektai, įgalinantys Rusiją tęsti agresijos karą prieš Ukrainą. Visų pirma ji smerkia tai, kad karinę paramą toliau teikia, be kita ko, Iranas, Baltarusija ir KLDK. Europos Vadovų Taryba primygtinai ragina visas valstybes nedelsiant nutraukti bet kokią tiesioginę ar netiesioginę pagalbą (visų pirma tiekiant dvejopo naudojimo prekes ar komponentus) Rusijai jos agresijos kare prieš Ukrainą.
14. Europos Vadovų Taryba griežtai smerkia nuolatinius Rusijos plataus masto išpuolius prieš civilius gyventojus ir civilinius taikinius Ukrainoje, be kita ko, nukreiptus prieš infrastruktūrą, ligonines, medicinos įstaigas ir energetikos sistemą. Ji ragina nedelsiant nutraukti visą netoli Ukrainos branduolinių objektų vykdomą karinę veiklą, kuri kelia didelę grėsmę jų saugai ir saugumui. Europos Vadovų Taryba taip pat ragina sutelkti visas pastangas siekiant padėti Ukrainai atstatyti ir atkurti savo energetikos sistemą bei padidinti jos atsparumą. Europos Sąjunga ir jos valstybės narės, bendradarbiaudamos su partneriais, intensyviau teiks Ukrainai humanitarinę ir civilinės saugos pagalbą, taip pat teks jai energiją ir atitinkamą įrangą.
15. Europos Vadovų Taryba pakartoja savo skubų raginimą Rusijai ir Baltarusijai nedelsiant užtikrinti visų neteisėtai deportuotų ir perkeltų Ukrainos vaikų ir kitų civilių saugų ir besąlygišką grąžinimą į Ukrainą. Kelias į taiką turi apimti kitas humanitarinės paramos pastangas ir pasitikėjimo stiprinimo priemonės, visų pirma apsikeitimą karo belaisviais.
16. Europos Sąjunga tebėra tvirtai pasiryžusi siekti, kad būtų užtikrinta visiška atsakomybė už įvykdytus karo nusikaltimus ir kitus su Rusijos agresijos karu prieš Ukrainą susijusius sunkiausius nusikaltimus. Šiame kontekste Europos Vadovų Taryba ragina dėti nuolatinės pastangas tam, kad Europos Tarybos struktūroje galėtų pradėti veikti Specialusis tribunolas dėl agresijos nusikaltimo prieš Ukrainą. Ji taip pat palankiai vertina tai, kad pasirašyta Europos Tarybos konvencija, kuria įsteigiama Tarptautinė paraiškų dėl Ukrainos nagrinėjimo komisija, ir ragina tęsti darbą.
17. Europos Vadovų Taryba šį klausimą vėl svarstys kitame susitikime.